

Debreceni Ítéltábla

Pkf.II.20.138/2026/2. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Barbalics Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Barbalics István ügyvéd, cím) által képviselt kérelmező neve (cím) kérelmező által – a ... elnök által képviselt ... Törvényszék (cím) kérelmezett ellen vagyoni elégtétel iránt indított nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 8.Pk.21.589/2025/8. számú végzése ellen a kérelmezett által 9. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti; a fellebbezett részében helybenhagyja.

Megállapítja, hogy 42 888 (negyvenkétezer-nyolcszáznyolcvannnyolc) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A tényállás

[1] A kérelmező jogelődje, 'felperes neve' mint a per egyik felperese, valamint 'alperes neve' alperes között kártérítés megfizetése tárgyában a 2005. június 13. napján érkezett fizetési meghagyás iránti kérelemmel, ellentmondás folytán perré alakult eljárás indult a Karcagi Járásbíróság (korábbi nevén: Karcagi Városi Bíróság) előtt P.20.425/2006. számon, amelyet egyesítettek a P.20.421/2006. számú perhez, és amely a későbbiekben P.20.105/2008., P.20.309/2010., majd P.20.235/2025. számon folytatódott.

[2] A járásbíróság a per tárgyalását felfüggesztette a Szolnoki Városi Bíróság előtt folyamatban volt B.2243/2001. számú büntetőeljárás jogerős befejezéséig, egyben kötelezte a peres feleket, hogy a büntetőeljárás jogerős befejezéséről a bíróságot értesítsék. A büntető ügyben 2007. november 22. napján hozták meg a jogerős határozatot. 2008. február 27. napján a per alperese jelentette be, hogy a büntetőeljárás jogerősen befejeződött és kérte az eljárás folytatását.

[3] A 2008. május 8-i tárgyaláson a járásbíróság a tárgyalást felfüggesztette a 'gazdasági társaság1'-vel szemben folyó felszámolási eljárás fejezéséig. A 2025. április 7-én érkezett beadványában az alperes kérte az eljárás folytatását. A járásbíróság a kérelemnek helyt adott, az eljárást 2025. június 12. napján folytatta.

[4] A perben 2025. augusztus 19. napján – a 2016. május 9. napján jogerőre emelkedett hagyatékátadó végzést követően – jelentette be a kérelmező, hogy a jogelődje 2016. február 16. napján elhunyt. A Karcagi Járásbíróság a 2025. augusztus 27. napján kelt és 2025. szeptember 23. napján jogerőre emelkedett végzésével megállapította a kérelmező jogutódlását.

[5] A per a járásbíróság előtt jelenleg is folyamatban van.

A kérelem és az ellenirat

[6] A kérelmező módosított kérelmében a polgári peres eljárás elhúzódása miatt a kérelmezettet a per 2005. június 14. napjától 2025. november 4. napjáig számított 7 445 nap időtartama után 2 977 600 forint vagyoni elégtétel megfizetésére kérte kötelezni.

[7] A kérelmezett elleniratában a kérelem elutasítását kérte. Kérte – többek között – a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 15. §-ának (3) bekezdése alapján a per számított időtartamából levonni a 2007. december 22. és 2008. február 27. közötti 67 napot azzal, hogy a bíróság felhívása ellenére a kérelmező jogelődje a büntetőeljárás jogerős befejezését haladéktalanul nem jelentette be. Előadta, hogy a jogelőd 2016. február 16. napján elhunyt, így a jogutód csak ezen időpontig jogosult az igény jogelőd címén való előterjesztésére. 2016. február 16. és 2025. szeptember 23. napja között nem volt peres fél a kérelmező, így saját jogon csak a 2025. szeptember 23. napját követő időtartamra terjesztheti elő a kérelmét. Arra is hivatkozott, hogy a hagyatékátadó végzés 2016. május 9. napján jogerőre emelkedett, a jogutódlást a kérelmező azonban csak 2025. augusztus 19. napján jelentette be, ezért a hagyatékátadó végzés keltét követő 30 nap elteltét követően felmerült 3360 nap indokolatlanul és szükségtelenül telt el a kérelmező érdekkörében felmerülő okból.

Az elsőfokú végzés

[8] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 15 napon belül 2 977 600 forint vagyoni elégtételt és 74 560 forint perköltséget. Megállapította, hogy 89 472 forint meg nem fizetett eljárási illeték az állam terhére marad.

[9] Nem találta indokoltnak levonni – más mellett – a per számított időtartamából a 2007. december 22. és 2008. február 27. közötti 67 napot. Kifejtette: megállapítható, hogy a büntetőeljárásban született határozat csak 2008. január 8-án emelkedett jogerőre. Az alapper alperese egyebekben nem volt köteles kérni a vele szemben indított per folytatását, ennek ellenére ezt megtette 2008. február 27-én. Az ítélet jogerőre emelkedése és a folytatás iránti kérelem előterjesztése között eltelt időtartam azonban nem olyan mértékű, amely az eljárás szükségtelen elhúzódásához vezetett volna, emellett a kérelmezőtől nem is volt elvárható, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő napon az eljárás folytatása iránti kérelmet előterjessze.

[10] A Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.032/2023/2. számú, BDT 2023. 4700. számon közzétett eseti döntésére hivatkozással kifejtette, hogy a kérelmező jogutódként érvényesítheti a perbeli jogelődjét az észszerű határidő túllépése folytán arányosan megillető vagyoni elégtételt is, azaz a vagyoni elégtételt érintően van helye jogutódlásnak. A kérelmező mivel egymaga örökölt a jogelődje után, így annak teljes mértékben a jogutódja.

[11] Nem találta alaposnak a jogelőd halála késedelmes bejelentésére alapított kérelmezetti hivatkozást sem. A kérelmező csupán az eljárás folytatása iránt előterjesztett végzésből értesült arról, hogy a per egyáltalán megindult, így a korábbiakban nem volt abban a helyzetben, hogy az eljárás folytatását kérje. Az alapper alperese 2025. április 7-én kérte az eljárás folytatását, azzal kapcsolatban a bíróság 2025. június 12. napján intézkedett, a jogutódlás megállapítása iránti kérelem előterjesztésére ezt követően 2025. augusztus 9. napján került sor, nem merült fel eljárás elhúzódását eredményező kérelmezői mulasztás.

[12] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a módosított kérelmet egészében alaposnak találta. A kérelmező pernyertességére tekintettel a kérelmezettet kötelezte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (1) bekezdése alapján a felszámított, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024 (XII.9.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. §-a (1) bekezdésének a) pontja és (3) bekezdése szerint meghatározott ügyvédi munkadíjból álló

költsége megfizetésére. A Pp. 102. §-ának (6) bekezdése alapján az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. §-a (1) bekezdésének g) pontja alapján meghatározott összegű illeték a kérelmezett az Itv. 5. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerinti személyes illetékmentességére tekintettel az állam terhén maradásáról rendelkezett.

A fellebbezések és a fellebbezésre tett észrevételek

[13] Az elsőfokú bíróság végzésével a kérelmezett terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte a végzés megváltoztatását és 1 548 000 forint vagyoni elégtételt meghaladóan a kérelem elutasítását.

[14] Előadta: nem vitatja, hogy a bírósági gyakorlat értelmében a kérelmező jogutódként érvényesítheti perbeli jogelődjét az ésszerű határidő túllépése folytán arányosan megillető vagyoni elégtételt. A jelen ügyben azonban a vagyoni elégtétel fizetésének egyéb feltételei nem álltak fenn. A jogutód 2025. szeptember 23-án vált féllé az eljárásban, a jogutód perbelépését engedélyező végzés jogerőre emelkedésével. 2016. február 16. és 2025. szeptember 23. napja közötti 3508 napban sem a jogelőd, sem a jogutód nem volt fél az eljárásban, így a Pevtv. 7. §-ának (1) bekezdése alapján erre az időszakra vagyoni elégtétel nem jár. Mindezen felül a hagyatékátadó végzés 2016. május 9. napján jogerőre emelkedett, azonban a jogutódlást a kérelmező csak 2025. augusztus 19. napján jelentette be, ezért másodlagosan a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján nem számítható bele a jogerős hagyatékátadó végzést követő 30 napos türelmi időt követően a bejelentéséig eltelt 3360 nap. Fenntartotta ezen felül, hogy a 2007. december 22. és 2008. február 27. közötti 67 nap nem vehető figyelembe a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján. A felfüggesztő végzésben a bíróság arra kötelezte a felet, így a kérelmező jogelődjét is, hogy jelentse be a bíróságnak a büntetőeljárás jogerős befejezését. A bíróság ugyanis csak ezt követően van abban a helyzetben, hogy tudomással bírjon arról, hogy az a feltétel, amelyre felfüggesztette az eljárást, már bekövetkezett. A fél jogelődje a bejelentési kötelezettségét mulasztotta el. Sértettként ismernie kellett a jogerős határozatot, meg kellett, hogy kapja, ezzel ellentétes kérelmezői nyilatkozat esetén a bizonyítási teher e tekintetben a kérelmezőt terheli.

[15] A kérelmező a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú bíróság végzése helyes indokai alapján való helybenhagyását kérte. Előadta, hogy mindenben helyes volt az elsőfokú bíróság levezetése, amikor a 2007. december 22. és 2008. február 27. között eltelt 67 napot nem vonta le az eljárás számított időtartamából. Felhívta: a perjogi jogutódlás tekintetében az elsőfokú bíróság helyes jogi álláspontot foglalt el. Az, hogy a jogutód által bejelentett jogutódlás ténye és a perbelépés szerint a bíróság elmulasztotta a félbeszakadás megtörténtének és a jogutódlások fellebbezhető végzéssel történő megállapítását, nem a kérelmező terhére eső mulasztás. A kérelmező terhére rótt – kimentett – mulasztás nem akadályozta a per folytatását, és az ítélet időben történő meghozatalát.

A másodfokú bíróság döntése

[16] Az ítéltábla fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú végzésnek a kérelemnek 1 548 000 forint vagyoni elégtétel részében helyt adó rendelkezéseit, a fellebbezést pedig alaptalannak találta a következők szerint:

[17] Osztotta az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy nem vonta le per számított időtartamából a 2007. december 22. és 2008. február 27. közötti 67 napot.

[18] A levonás alapjaként hivatkozott Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a bírósági eljárás vagy eljárási szakasz időtartamába nem számítható bele az az eljárás előrehaladását nem szolgáló időtartam, amely a kérelmező érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt, szükségtelenül telt el.

[19] Következetes abban a bírói gyakorlat, hogy a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése alapján a vagyoni elégtétel iránti nemperes eljárásban is irányadó Pp. 2. §-a (2) bekezdésének

a rendelkezési elvből következő az a szabálya, hogy a bíróság – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A bíróságnak az elleniratban általa megjelölt időtartamok figyelmen kívül hagyását megalapozó eljárás cselekményeket vagy mulasztásokat hivatalból nem kell minősíteni és amennyiben azok a Pevtv. kérelmezett által nem hivatkozott valamely szakaszának megfelelnek, azon időtartamot akkor lehet figyelmen kívül hagynia, ha az adott jogszabályhelyre a kérelmezett hivatkozott. (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.083/2023/2.) Ezért a levonást a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján nem lehetett vizsgálni, tehát ilyen irányú hivatkozás hiányában nem kellett azt értékelni, hogy a bíróság inaktivitása miatt a kérelmező jogelődjétől – habár arra jogszabályban biztosított lehetősége volt – elvárható volt-e kifogás benyújtása az eljárás elhúzódása miatt. Az eljárás felfüggesztése a bíró befolyásmentes, meggyőződése szerinti döntése, az emiatti időmúlás – még ha a felfüggesztést a kérelmező is kérte – nem a kérelmező érdekkörében merül fel és attól függetlenül nem tartozik a felfüggesztés a kérelmező érdekkörébe, hogy azt maga is kérte vagy hogy a felfüggesztő végzés ellen nem fellebbezett. (Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.332/2024/2., Pkf.I.20.341/2024/2., Pkf.I.20.452/2024/2., Pkf.I.20.496/2024/2., Pkf.I.20.485/2024/2., Pkf.II.20.547/2024/2., Pkf.I.20.452/2024/2., Pkf.I.20.008/2025/2., Pkf.I.20.380/2025/2., Pkf.IV.20.114/2025/2.) Az pedig, hogy a bíróság érdekkörében jelentkező felfüggesztés miatti időmúlás az eljárás a fél bejelentésének elmaradása miatti folytatása okán tovább növekedett, nem hárítható a félre. Nem volt ugyanis alappal felvethető a kérelmező jogelődjének a bejelentés elmulasztásából eredő felelőssége, hiszen a büntetőeljárásban hozott határozat rá nézve rendelkezést nem tartalmazott, ezért olyan megállapítás nem tehető, hogy a jogerős határozatról a per alperesének a bejelentéséig egyáltalán értesült volna.

[20] Helytálló volt az elsőfokú bíróság jogi álláspontja a jogutódlás a vagyoni elégtételre kiható értelmezésében is.

[21] Az alapjogi jogsérelem miatti bírósági eljárás kezdeményezése nem a sérelmet elszenvedett személyéhez kötött. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:54. §-ának (1) bekezdésén alapuló személyiségi jogok akár élők közötti, akár halál esetére szóló jogutódlásának kizártságával szemben a személyiségi jognak nem minősülő észszerű időn belüli eljáráshoz való jog alapjogi sérelme esetén olyan jogszabályi rendelkezés nincs is, amely szerint az ezen alapuló igények személyhez kötődnek, ezért egyébként is az élők közötti és a halál esetére szóló anyagi jogi jogutódlás sem kizárt. Ebből következően azok a fellebbezésben felhívott bírósági döntések, amelyek a személyiségi jogok megsértése miatti igényekre vonatkoznak, a vagyoni elégtétel iránti ügyekben értelemszerűen nem lehetnek irányadók.

[22] A Pevtv. 7. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy vagyoni elégtétel jár a félnek, ha a bírósági eljárás észszerű határidőn belül történő befejezéséhez fűződő alapvető joga sérül. A vagyoni elégtételhez való jog alapja, hogy az eljárás figyelembe vehető időtartama meghaladja a törvényben meghatározott észszerű időtartamot és annak érvényesítésére a fél jogosult. A törvényi rendelkezésekből egyértelműen következik, hogy amennyiben valamelyik fél a perbe annak későbbi szakaszában lép be, azonban a per figyelembe vehető időtartama meghaladja annak észszerű időtartamát, úgy vagyoni igény érvényesítésére válik jogosulttá, függetlenül attól, hogy a perbeli részvételét követő időszak önmagában nem haladja meg a törvényi észszerű időtartamot.

[23] Helyesen vette alapul az elsőfokú bíróság, hogy a jogutód a perből elbocsátott jogelődjének helyébe lép; a jogelőd elbocsátásáig végzett perbeli cselekmények és az addig meghozott bírói határozatok vele szemben is hatályosak [az alapperben még alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (1952. évi Pp.) 62. §-ának (3) bekezdése]. A perrendtartás a jogutódot eljárásjogi szempontból úgy tekinti, mintha kezdettől fogva ő járt

volna el a perben, a jogutódlással a perben a teljes körű jogfolytonosságot kívánja biztosítani. Mindebből következően a vagyoni elégtétel iráni követelés – eltérő törvényi rendelkezés vagy a felek eltérő megállapodása hiányában – a jogfolytonosnak minősülő jogutódot illeti meg a Pevtv. alapján számítandó, vagyoni elégtétel alapjául szolgáló teljes időtartamra. Ezért a kérelmező érvényesíthette a perbeli jogelődjének perbeli részvételére eső időtartamára is a vagyoni elégtételt, de nem azért, mert a vagyoni elégtétel iráni követelés tekintetében következett be – anyagi jogi – jogutódlás, hiszen a jogelődöt ilyen követelés a halála időpontjában nem is illette meg, hanem azért, mert az eljárásjogi, teljes körű jogutódlás folytán úgy kell tekinteni, mintha az eljárásban mindvégig maga a kérelmező vett volna részt. (Ez a levezetés jelenik meg a Debreceni Ítéltábla BDT2023.4700 számon közzétett Pkf.II.20.032/2023/2. számú, valamint a Pkf.II.20.289/2023/2. számú határozataiban.) Ez alóli kivétel, hogy ha a jogutód nem lép a jogelőd helyébe, mert azt a perből nem bocsátják el, így nem következik be teljes alanycsere, úgy a jogutód csak a perbelépésétől jogosult vagyoni elégtételre (Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.101/2024/2.).

[24] A kérelmezettnek a jogutódlással kapcsolatos fellebbezési hivatkozása nem volt helytálló. Éppen az előzőekben részletezett jogfolytonosságból következően nem lehet figyelmen kívül hagyni azt az időszakot, ami a jogelőd halála és jogutódlás jogerős megállapítása között eltelt, hiszen a jogutódlás alapján úgy kell tekinteni, mintha az eljárásban mindvégig maga a jogutód vett volna részt. Az ellenkező értelmezés szembekerülne a vagyoni elégtétel szankció jogalkotási céljával, hiszen jogkövetkezmény nélkül maradna a félbeszakadással és a jogutódlással kapcsolatos időmúlás, holott a Pevtv. rendszerében a 2. §-ának (1) bekezdésében írt, az elsőfokú eljárás kezdőnapjától az eljárást befejező jogerős határozat közlésének napjáig tartó számított időtartamban nincsenek vagyoni elégtételre alapot adó szünetek.

[25] A késedelmes bejelentéssel kapcsolatban sem találta alaposnak a fellebbezést az ítéltábla. Következtes abban a bírói gyakorlat: Önmagában az a tény, hogy a kérelmező a perben az el-járási kötelezettségeit nem teljesítette, még nem ad alapot a vagyoni elégtétel alapjául szolgáló időtartamból levonásra, csak akkor, ha kifejezetten ebből a kötelezettségszegésből következően – és nem más okokból is – telt el szükségtelenül a figyelmen kívül hagyni kért időtartam (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.155/2023/2., Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.041/2025/3.) A felszámolási eljárásra tekintettel elrendelt felfüggesztés időtartama alatt joghatályos cselekmények nem folyhattak, ezért addig ez bizonyosan nem okozhatta az eljárás elhúzódását. Az eljárás folytatását követően pedig a kérelmezett nem is tett arra vonatkozóan előadást, hogy a bejelentés megtörténtéig miért történt volna szükségtelen időmúlás, tekintettel arra, hogy más felperesek vonatkozásában a per folyamatban volt, és nem merült fel olyan eljárási cselekmény, amelyet éppen a kérelmező késedelmesnek állított bejelentése folytán lehetett volna csak késedelmesen elvégezni. A jogfolytonosságból következően pedig ez az időszak mindvégig vagyoni elégtételre alapot adott.

[26] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érintette, annak fellebbezett részét a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése és a Pp. 389. §-án keresztül alkalmazandó 383. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[27] A kérelmezett fellebbezése nem volt eredményes, a kérelmező pedig a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban a perrendi szabályoknak nem megfelelően számított fel perköltséget, mert bár az igényelt költség összegét megjelölte, azonban nem utalt jogszabályi rendelkezésre, így nem volt megállapítható, hogy milyen jogalapon érvényesít másodfokú költséget, ezért annak helyességét sem lehetett megállapítani. A másodfokú költségről az ítéltábla ezért nem rendelkezett.

[28] A Pp. 102. §-ának (6) bekezdése értelmében az Itv. 39. §-ának (1) bekezdése és 47. §-ának (1) bekezdése szerint meghatározott fellebbezési illeték a kérelmezett személyes illeték-mentességére tekintettel pedig a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése értelmében az állam terhén marad.

Debrecen, 2026. március 26.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró